

DIRECTOR: B. CADEFÀU

✻	PRECIOS de SUSCRIPCIÓN:		REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN Mayor, 39 PUIGCERDÀ	Anuncios, Remitidos y Reclamos, a precios convencionales NO SE DEVUELVEN LOS ORIGINALES	✻
		Trimestre			
	PUIGCERDÀ	2 pesetas			
	FUERA EXTRANJERO	2 " 3 "			

IMPORTACIÓ I EXPORTACIÓ
MAGATZEMS DE QUEVIURES: J. FONOLLEDA SERRA

MAGATZEMS { Carrer Comerç, 19
Carrer Primpcesa, 51
Plassa Pons & Clerch, 3

DESPATX: CARRER COMERÇ, 38
BARCELONA

TELEFON 449-A
DIRECCIÓ TELEGRÀFICA I TELEFÒNICA:
ADELLONOF - BARCELONA

El Roser d'enguany

Heus aquí una pregunta que ens passa pel magí: Que serà el Roser d'enguany? A bon segur que no som sols a preguntar-nos aital cosa. I, no obstant, tots tenim la resposta a la punta de la llengua: el Roser d'enguany, serà com el Roser de l'any passat i el d'ara dos anys i... serà el Roser mort, sense florida, sense flaire. Nosaltres, els jardiniers l'hem deixat morir sense provar ni un sol remei que pogués retornar-li aquella ufana i aquella brillantor que l'hi havien donat els jardiniers que el

cuidaven en temps ja llunyans, els jardiniers que éren nostres àvis.

Abans, el Roser, era una festassa de les més grosses; tota la Cerdanya l'esperava com candeletes: i com no, si era la festa de la pubilla.

Avui, ja no es així: qualsevulla de les germanes petites, la més petita de totes, fa sa festa més esplèndida que la germana gran.

Es, potser, que la germana gran ha anat *de menos*? Trist es confessar-ho, mes és així. No es empró ella qui en té la culpa, son sos fills

que no l'estimen més que per a des-sangrar-la, per a arremassar-li tot lo que de sí puga donar.

El Roser d'antany era una festa bonica ont tot respiraba poesia, germanor, amor; era una gaia festa de poble gran ont la joia es pintava en tots los rostres qu'exterioritzaven llur proverbial bona fè...

El Roser d'enguany es una festa prosàica, totalment metalitzada; el bon puigcerdanès qu'esperava al parent o al amic de fora per a convidar-lo a disfrutar junt amb ell dels atractius de la festa, ha deixat el seu lloc al puigcerdanès *pessetero* que enlloc d'esperar al amic o al parent, espera al comprador, al client, per a mirar d'endossar-li algun mort de cul de botiga.

Les festes organitzades son pel foraster, gratuïtes: aixó sí, balls de ram, balls d'obsequi, balls de refresc... aixó, pagant; i el bon foraster, tot i essent les festes gratuïtes, se'n torna a caseta amb les butxaques buides i les mans al cap.

Fa uns quants anys que ademés dels balls donen *varietés*, que la major part de les vegades son una serie de xavacanades que desdiuen del bon gust i están renyides amb la moral.

S'acaba el Roser, i per a ponderar la bellesa i la esplendides de la festa, vingan nombres i més nombres:

Balls de ram	X	pessetes
Balls de refresc	X	«
Balls d'obsequi	X	«
Varietés	XXX	«
TOTAL	XXXXXX	pessetes.

I aixó es lo que se trata de demostrar...

Negoci, sempre negoci. Heus aquí el Roser d'enguany.

PERE MEU

CANT DE LA RAÇA

Al breçol de la Pàtria
s'hi troba un nou infant.

Els avis tots moriren:

la raça va endevant.

El sol, vermell, apunta;

la lluna es va apagant.

La mare vetlla i fila

el breçol engronxant.

—Bim bam, bim bam.—

Amb veu que surt de l'ànima cantant.

«Oh, fill de mes entranyes,

els pits tinc abundants.

Ta Terra serà teva,

que a tu no et matarán.

Sos héroes i sos martirs

fins morts s'aixecarán

jo filo la bandera

els dits mullats de sang.»

—Bim bam, bim bam.—

Ja sento la bandera espetegant.

La mare breça i canta;

el nin la va escoltant.

«Minaires, vinga ferio

que el día ja va entrant.»

La farga ja s'arbora

i el mall va repicant.

Les eines de la guerra

amb quin dalit que es fan!

—Bim bam, bim bam.—

I a l'entorn les espurnes van saltant.

La lluna sembla morta

al front dels musulmans.

El nin, les mans enlaire,

amb la mare cantant.

Rebaten les campanes

per muntanyes i plans;

les armes espeteguen;

fins les dones s'hi fan.

—Pim pam, pim pam.—

I el sol ja es nostre en mig del cel triomfant!

Angel Guimerà

Les frases probervials catalanes

Sort que el rector sabia de lletra

Modisme que s'aplica quan gràcies a una advertència inesperada i oportuna s'evita un disbarat que per ignorància s'anava a cometre. L'origen contem que és històric. A l'Ajuntament d'un poble de muntanya, a principis del segle passat, es va rebre un ofici del Bisbat comunicant una propera visita pastoral. En la comunicació s'encarregava sobretot que al senyor Bisbe i acompanyants els anessin a rebre amb bagatges (bestiar càrrega).

L'alcalde i el secretari d'aquell Ajuntament, més avesats a fangar i trepitjar terrosos que rebre visites de compromís, i més entesos en engreixar porcs que no pas destres en la lectura de manuscrits, no entenien prou bé qué podia ésser això dels *bagatges*, que ells llegien *vagasses*. Posat a consulta, un dels regidors va interpretar-ho dient que no podia ésser altre cosa sinó que el bisbe desitjava que a la comitiva que l'havia d'anar a rebre hi figuressin les *vagasses* del poble, aixó és: la senyora de l'alcalde, la de l'apotecari, la del mestre, i alguna altra de distingida, les que passaven el dia en la vagància.

Així ho van acceptar els de l'Ajuntament i van decidir pregar a les dites senyores que el dia d'anar a rebre el bisbe s'agreguessin a la comitiva en qualitat de *vagasses*.

Mes una d'elles, que no veia prou clara la funció que se li encomenava, consultà el cas amb el rector del poble, qui, un cop examinat el document episcopal, exclamà tot escandalitzat:

— ¡María Santíssima, quins papanates! Aquí no's parla de *vagasses* ni cosa que s'hi assembli. Els *bagatges* de que parla la lletra vol dir els animals de càrrega.—

Amb l'aclaració del senyor rector tots obriren els ulls i s'adonaren del disbarat que anaven a fer, i prou tingueren cura d'ocultar-ho, pero fou inútil. Aviat en el poble no es parlava d'altra cosa.

Després, quan es referia el fet, que ja no

va oblidar-se més, sempre s'acabava amb aquesta sentència, que en alguns llocs s'ha fet proverbial: *Sort que el rector sabia de lletra*.

(Del Noticiari mensual Excursions del Museu Enciclopèdic Popular de Barcelona.)

La recerca de la cultura tradicional de Catalunya

«L'Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya» després d'haver passat ja el cinqué any de sa fundació es creu en el deure de manifestar públicament son agraïment envers els centenars de col·laboradors que de tots els indrets de les terres catalanes han coadjutat a la recol·lecció de la cultura tradicional del nostre poble.

Es molt gran la tasca feta durant aquest temps, però es immensa encara la que resta per fer, per recullir els costums, les cançons, les supersticions, rondalles, etc. de tots els pobles que parlen català, per tal d'estudiar científicament els elements étnics que formen la nostra Catalunya, i en últim extrem per conèixer ben bé l'ànima del nostre poble comparada amb la dels altres pobles que habiten la Península. Aquesta obra de tanta transcendència cal que l'emprenquem amb tota urgència, car malhauradament el tresor de la tradició cada dia minva enfront dels avenços del industrialisme modern. Penseu en el cabal de llegendes que cada vell que's mor se'n emporta, restant perdudes per sempre. El cuplet groller arrecona les delicades cançons populars, les antigues dances acaben de desapareixer, el vestit típic quasi ja no s'usa en lloc... Uns quants anys mes, i una grisor monòtona planarà damunt del nostre poble, i l'empresa de salvar el patrimoni tradicional del nostre poble—cosa que avui és difícil, però possible— esdevindrà una tasca desesperada.

La Cerdanya

Evocació

Cal, doncs, que tothom, sense distincions, s'aparelli a aquesta obra, a l'ensem cultural i patriòtic. Cal que tothom que senti una mica d'amor a les coses de la terra, vingui a col·laborar a l'obra de «l'Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya.»

Són ja alguns centenars els que actualment formen el cos de col·laboradors, però cal que siguin molts més si volem que les nostres recerques sien completes, i intentem aplicar mètodes de recerca científica més estrictes. L'ideal fóra que no hi hagués vila ni poblet sense un col·laborador que recollís les costums d'aquell lloc i les comunicés a «l'Arxiu», que així esdevindria el veritable santuari de les tradicions del nostre poble.

Tothom té obligació de complir amb aquest deure cultural i patriòtic, tant més que les coses que demanem de nostres col·laboradors estan a la mà tothom. Cada u ens pot contar totes les coses tradicionals que ell mateix sàpiga, i qui no sàpiga res pot recullir lo que'ls altres saben. Els sacerdots poden comunicar les festes i totes les manifestacions de la vida religiosa del poble; els metges, els secrets inagotables de la medicina popular; els homes de llei, els costums jurídics; pagesos i propietaris rurals, les innumbrables pràctiques agrícoles; pescadors i mariners, tots els aspectes de la vida de la gent de mar; les dones ens poden enviar cançons; els vells, rondalles; els nois, jocs.

Els col·laboradors, ultra les recerques que particularment vulguin empendre, no han de fer més que constestar els qüestionaris que publica «l'Arxiu. Tenen dret a assistir a les sessions ordinàries i extraordinàries que celebri «l'Arxiu, a consultar sa biblioteca i a rebre gratuïtament les nostres publicacions a canvi dels materials que enviïn.

Es prega a tothom que vulgui col·laborar, que's serveixi escriure a nom del Director de «l'Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya», Facultat de Filosofia i Lletres, Universitat de Barcelona.

¡Salve Ceretania, salve!... Cada any al ésser a n'aquest temps, instintivament, *automàticament*, el meu pensament vola lleuger vers aqueixa comarca privilegiada que la deesa Ceres comblá, pròdiga, amb llurs daurats i elementals productes, i que amorós el Ségre; de cap a cap solca, fecondant amb sa linfa prolífica, sa ben aimada i meravellosa terra.

Essent a n'aquest temps, anyoro el cant monóton i persistent de la guatlla; els atapaïts forments ont de criatura m'hi colgava; els prats esmeragdins en quins aïbres me repenjava; mentre els dallaires, rítmicament, anaven dallant l'herba; els bells i poetics estanys, dalt de les descomunals montanyes pirenenques, que, més que espais aquatics, semblen ulls immensos de la Terra, que contemplen, immòvils i extasiats, l'obra eterna i anorreadora de la Creació...

¿No us heu trovat mai, una nit ben estrellada, vora un estany pirenenc, guaitant de fit a fit al cel, com tractant d'esbrinar el misteri que tanca el firmament immens?... Jo, si; i us asseguro que es un dels espectacles més grans que aci baix se poden contemplar. Les estrelles, amb sa llum vivíssima, titilen en l'espai vastíssim, i, après una estona de mirar-les fixament i amb ulls amorosits, vénen ganes d'enlairar-se lentament, quietament, en el solemniat silenci, i fondres amb elles, amb sa llum captivant i trémola, amb la puresa i diafanitat del éter...

Això es la Cerdanya: Poesia, poesia que ens roba el cor i ens allunya de la sentor immonda de la Ciutat, de la repugnanta baixa terra...

Oh!... Jo, cada any, al ésser a n'aquest temps, farè l'elogi de la Cerdanya i cantaré amb tot l'estre de la meva inspiració i tota la força dels meus pulmons les belleses inmanents de la meva enamorada Ceretania.

Un estiuejant bellverenc

Barcelona, juny 1921.

Remitit

Sr. Director de CERETANIA:

Molt Sr. meu: Amparant-me en la vigent llei d'impremta, li prego se serveixi donar publicitat en el seu digne periòdic, al escrit que segueix, contestant a un remitit insertat en CERETANIA edició del 29 de maig prop passat suscrit amb les inicials A. C. i C. per a lo que li anticipa mercés tantes son affin. S. S.

Mossen Borra

Senyor A. C. i C.: molt Sr. meu: Al fer publicar el seu remitit en CERETANIA—*para mayor abundamiento*— al objecte de pretendre refutar el meu article insertat no en aqueix periòdic, sinó en *El Pirineo* del 22 de maig amb el títol de «La Festa de la flor» vosté no ha obrat com una persona com cal, i menys si com sé de cert aqueixes inicials amaguen el nom d'un sacerdot.

Vosté sols se ha agafat amb una frase del meu article i no refuta la totalitat, refuti la totalitat, que no ho farà perquè li manca si-logisme per a fer-ho, i la frase quedarà "ipso facto" se'ns importància.

La tesis del article «La Festa de la flor», era demostrar que no savem veurer que sigui pecaminós a Barcelona, lo que es permés a Madrid i que allí no tant sols no es pecaminós, sino que es protegit pels Reis, Prínceps, Ministres, Dignataris i altes dames de l'aristocràcia, è interin vostè com a bon llegidor del periòdic vaticanista italià *Observatore Romano*, no'ns provi lo contrari seguirem creient que tot lo que vosté ha escrit, no son més que una serie de vulgaritats ofioses per a contraure mérits que vosté sabrà aont van i com els encamina.

Jo no sé pas quina es la seva nissaga, pero em sembla i no crec equivocar-me, que si tots dos ens haguessim trovat a la vila de Puigcerdá el famós dia 10 d'abril vosté hauria sigut dels de baix, d'aquells de més enllà de la Baronia, i jo li puc assegurar hauria sigut dels de dalt dels de la Plasseta de les Monges.

I ara va d'història: En el segle XV, any 1441, regnant Alfons V el Magnànim, aqueix monarca concedí al Cavaller Tallifer anomenat per motiu «Mossen Borra», el privilegi de beurer grotis (sense pagar) en totes les tavernes de abdós monarquies.

«Mossen Borra» (Tallifer) té el sepulcre en els claustres de la Seu de Barcelona, lo que prova, tot aixó, que «Mossen Borra» no era com equivocadament vosté es pensa, capellà, era un jutjar i per aixó l'autoritzaba el rei beure gratis en totes les tavernes de les dugues monarquies en que regnava.

Si el rei Alfons XIII em dongués un idèntic privilegi, incluint-hi a més de les tabernes els bars, (tabernes modernitzades) carai-nex que sigalons que fariem d'un cap de dia al altre! Ja el convidaria senyor de A. C. i C. perquè al ésser llegidor del *Observatore* no priva el fer una copeta amb un amic.

I tornant a la qüestió li diré que al Bisbe Dr. Guillamet, li sobren les defenses de vosté, té mellors advocats i més ben documentats.

Dispensim que li contesti en català, l'article era escrit en català per a que jo no soc molt fort en la llengua de Cervantes, vosté ja veig que si per a la raó de que oficia de Quixot. A mi, al costat de vosté em tocaria representar el paper de Sanxo i prefereixo quedar-me

Mossen Borra.

MIGUEL LLANAS

Rebaja verdadera en Camas de Viena, hierro, somiers, cómodas, sillas, colchones y toda clase de muebles

Máquinas para coser sistema WERTHEIM Y SINGER 20 por 100 de rebaja

:: Tambien las hay de ocasión ::

CASA MATATAM

Locales

Suspensión. Por causas ajenas a nuestra voluntad, no salió CERETANIA el próximo pasado domingo, y en su compensación sale hoy con mayor número de páginas, para satisfacción de nuestros suscriptores.

Caravana. — Conforme estaba anunciado, a las cinco de la tarde del lunes último llegó la Caravana Automovilista del R. A. C. de C. integrada por 21 automóviles, saliendo el día siguiente por la mañana con dirección a Barcelona.

Fueron a recibirla una comisión del Ayuntamiento.

Pernoctaron en ésta hospedándose en el Hotel Tixaire y Hotel Europa, siendo obsequiados en ésta con albums de vistas de Cerdaña figurando estampado el espléndido *menú*.

Subasta. — El día 9 de los corrientes tuvo lugar en las Casas Consistoriales la subasta de los locales números 2 y 3 existentes en los bajos del Cuartel de infantería, habiéndose adjudicado a los vecinos de ésta señores Rivell y Viñas por 101 y 126 pesetas anuales respectivamente.

Designación. — El Ayuntamiento en sesión del día 10 del corriente mes, acordó designar al Rdo. Dr. D. Jaime Martí, para que haga el catálogo de los documentos y tomos antiguos existentes en el archivo municipal de esta villa.

Vacaciones. — Para pasar las vacaciones de verano se encuentran entre nosotros varios jóvenes estudiantes, entre ellos nuestro amigos don Isidro Palomera, Juan Truñó y N. Cantó.

Visita. — Hemos sido visitados por una numerosa comisión de soldados junto con algunos oficiales de Estado Mayor, venidos a esta para estudiar las besantes, de los Pirineos catalanes.

Enhorabuenas. — Se las damos cordialmente a nuestro muy querido amigo y compañero D. Jaime Cadefau con motivo de haber su esposa dado a luz con toda felicidad dos robustos gemelos, niño y niña, la madrugada del jueves pasado.

Y a D. Juan Fabra (a) Pauli con idéntico motivo e iguales circunstancias.

Tanto las Madres como los hijos gozan perfecta salud.

Veraneantes. — Nótase ya la presencia de algunas familias que acostumbran pasar la temporada de verano en ésta, entre las que se cuentan las distinguidas de los señores Agustí, Bayer, Deulofeu, Puig Bra. Monnet y Barnola.

Que mucho les prueben los frescos aires de la Cerdaña.

Automóvil de alquiler

Taller de reparaciones

:-:Avenida del Coronel Molera:-:

Tiempo. — Por fin, han cesado las lluvias que tanto preocupaban a los labriegos particularmente, por temor a que perjudicaran las cosechas.

Afortunadamente se ha iniciado buen tiempo desde el jueves, y es de esperar que los sembrados rendirán buenas cosechas.

Hemos pasado días de verdadero calor.

Mercado. — El del pasado domingo fué concurridísimo, haciéndose muchas y buenas transacciones.

Limpieza. — Mañana lunes se procederá a la limpia de los filtros de las aguas potables de esta villa, al objeto de que queden bien purificadas, por cuyo motivo quedaremos algunos días sin el suministro de las mismas.

Medida acertadísima que no podemos menos de aplaudir, no así de haber cortado los árboles de la concurrida fuente de la *Vall den Lleras*, con lo cual se la ha quitado toda su belleza.

Esperamos que se replantarán tan pronto como lo permita el tiempo.

Bautizo. — Acompañado de su distinguida señora esposa, pasó a esta para asistir en calidad de padrino al bautizo de su sobriñita, nuestro estimado amigo don Ernesto Ribalayga.

RECIBIDAS CAMISAS ULTIMA NOVEDAD

OooooOoooo

Sección Géneros Blancos

Ultimos modelos en Combinaciones,
Camisas, Enaguas, Pantalones
Cubre-Corses, Camisas de noche

:: PRECIOS DE FABRICA ::

ooooOoooo

PREMIUM
Los que venden más

Los más bien surtidos

Los que venden más barato

ALAMBICAMOS

los precios al extremo que sorprenden a la concurrencia

OooooOoooo

Calle de la Revolución, 7

Llegada. — Procedentes de Barcelona donde pasaron una larga temporada, han regresado las simpáticas señoritas hermanas Borrell. Bien venidas.

Lago. — Han sido colocadas las barquillas en el lago para solaz y recreo de los aficionados al *sport* del remo.

Lluvia. — Despues de varios dias de asombrosa espléndidez, ayer llovió un poco bastando para refrescar la temperatura.

Temperaturas de la semana

Día	Máxima	Mínima
11	23	6
12	25	7
13	25	8
14	20	5
15	21	4
16	23	8
17	23	8

Imp. Ceretania.-Puigcerdá

Cubiertas y Tejados S. A.

Madrid

Santa Engracia, 107

Barcelona

Rambla Cataluña, 41

Construcción y reparación de toda clase de edificios
Armaduras de hierro, de madera, cemento y mixtas
Pizarra natural del país

” ” española color negro
” artificial de cemento y amianto comprimidos
Teja plana y curvada :-: Cartón cuero
Fielto asfaltado, &., &.

Delegación Puigcerdá: calle España n.º 9

Gran Hotel Restaurant

EUROPA

Situado en la PLAZA de CABRINETTY (antes MAYOR)
Galerías con hermosa vista panorámica
Iluminación Eléctrica y a Gas - Cuarto de Baño y Ducha

RECOMENDADO DEL T. C. F. y C. A.

Propietario-Director:

BUENAVENTURA CARALPS

TELEFONO N. 10

NOVEDADES

J. Sauquet

Bourg-Madame

LANERIA

CONFECCIONES

SEDERIA

Artículos de Fantasía
para regalo y recuerdo

::: Cristalería ::: Porcelana ::: Juguetes :::

Tarifa d' Anuncis

Plana entera . . .	18'00	ptes.
Meitat de plana . . .	9'00	«
Quart de plana . . .	5'00	«
Octau de plana . . .	3'00	«

Descomptes per varies insercions

Salvat Dominique

Arboles Frutales
de todas clases

Ventas al por mayor y menor

Posada de Sala Calle de la
Revolución PUIGCERDA

Pisos y Chalet

PARA ALQUILAR
en esta Villa

Dirigirse: en esta Villa a D. Ramón Salvat y en
BARCELONA a la JOYERIA

EL REGULADOR, (Calle del Carmen, 1)

HOTEL RESTAURANT
CATALUÑA
de R. COSTA ::: RIBAS

Habitaciones confortables con electricidad y timbres a to-
das sus dependencias. - Café. - Plano. - Baños y Du-
chas. - W. C. - GARAGE con foso para repa-
raciones y depósito de esencias. - Cámara os-
cura. - Guías. - Caballerías y carruajes pa-
ra toda clase de excursiones. - Coche
::: de la casa a todos los trenes :::